

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Кафедра стоматології медичного факультету

Основи психотерапії у стоматології

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА

доцент к. мед. наук Валерія Криничко

Вступ та етіологія дентофобії

Значення психотерапевтичного підходу у стоматології

- Епідеміологія: 5-15% пацієнтів мають виражену дентофобію
- Вплив на якість лікування

Етіологічні фактори

- Травматичний досвід попередніх втручань
- Психологічні особливості пацієнта
- Соціокультурні чинники
- Фізіологічні детермінанти (підвищена чутливість до болю)

доцент к. мед. наук Валерія Криничко

Класифікація та діагностика тривожних станів

Типи тривожних розладів у стоматології

- Дентофобія (одонтофобія)
- Стоматофобія
- Альгофобія (страх болю)
- Трипанофобія (страх ін'єкцій)

Діагностичні методи

- Спеціалізовані опитувальники (DAS, MDAS)
- Фізіологічні показники (пульс, АТ, ЧДД)
- Поведінкові ознаки (напруження, уникнення)
- Вербальні маркери тривоги

Психотерапевтичні методи в стоматології

Когнітивно-поведінкові техніки

- Систематична десенсибілізація
- Техніка "розповідь—показ—виконання" (tell-show-do)
- Когнітивне переструктурування

Релаксаційні методики

- Прогресивна м'язова релаксація
- Керована візуалізація
- Діафрагмальне дихання
- Біологічний зворотний зв'язок

Гіпнотерапевтичні підходи

- Гіпноседація
- Самогіпноз для пацієнтів

доцент к. мед. наук Валерія Криничко

Комунікаційні стратегії та організація

Ефективна комунікація

- Позитивне формулювання
- Уникнення лякаючої термінології
- Техніка активного слухання
- Надання контролю пацієнту ("стоп-сигнал")

Організація середовища

- Дизайн, що знижує тривожність
- Акустичні аспекти (музикотерапія)
- Ароматерапія
- Візуальні відволікаючі фактори (TV, VR)

Фармакологічна підтримка та особливості роботи з різними групами пацієнтів

Фармакологічні методи

- Анксіолітична премедикація
- Інгаляційна седація (закис азоту)
- Внутрішньовенна седація
- Загальна анестезія як крайній захід

Вікові та спеціальні групи пацієнтів

- Діти: ігрова терапія, моделювання
- Підлітки: залучення до процесу прийняття рішень
- Геріатричні пацієнти: урахування когнітивних особливостей
- Пацієнти з психосоматичними розладами

Висновки

Практичні рекомендації

- Інтеграція психотерапевтичних технік у щоденну практику
- Алгоритми ведення тривожних пацієнтів
- Підвищення комплаєнсу та задоволеності лікуванням
- Профілактика професійного вигорання стоматологів